

Projectinventaris

Vaak zijn veel diverse actoren betrokken bij gebiedsgerichte processen in de open ruimte. Die actoren starten los van elkaar een aantal initiatieven die elkaar al dan niet beïnvloeden. Soms wordt het moeilijk om een overzicht te bewaren over al die actoren en initiatieven in de open ruimte. Aan de hand van een projectinventaris kan je een beter inzicht krijgen in de veelheid en de omvang van projecten in het gebied. We geven je enkele praktische tips om relevante projecten in de open ruimte in een gebied te inventariseren. Daarnaast geven we hier ook enkele ideeën mee om deze informatie visueel voor te stellen.

Naast dit objectief overzicht kunnen de inzichten aangevuld worden met informatie uit gesprekken met actoren in de streek. De combinatie van het “objectieve” overzicht en de “subjectieve” input uit gesprekken kan een aanzet geven om bepaalde projecten te bundelen of kan ideeën geven rond samenwerking over gelijkaardige thema’s. Daarenboven kunnen locaties waar projecten ontbreken geïdentificeerd worden.

VERZAMELEN INFORMATIE PROJECTEN

De eerste stap bestaat uit het verzamelen van de lopende projecten in een gebied. Hierbij wordt gekozen voor projecten die momenteel in uitvoering zijn of die in een recent verleden uitgevoerd zijn en een grote impact op het gebied hebben gehad. In eerste instantie verzamel je zoveel mogelijk informatie, nadien kan dit verder uitgezuiverd worden.

Je kan de nodige informatie verzamelen via desktop research en/of via het inschakelen van enkele sleutelfiguren in de streek. Bij de desk research ga je systematisch na welke projecten vernoemd worden voor je streek op websites van relevante actoren of in persartikels. Onderstaande lijst (Tabel 1) geeft een (niet-exhaustief) overzicht van organisaties waar je kan bij nagaan of zij projecten lopen hebben in jouw gebied. Je kan hun website raadplegen om een eerste screening te doen over projecten in je gebied.

Tabel 1: Organisaties met open ruimteprojecten

Overheidsorganisaties	Website
Vlaamse landmaatschappij	www.vlm.be
Waterwegen en Zeekanaal	www.wenz.be
Agentschap voor Bos en Natuur	www.natuurenbos.be
Toerisme Vlaanderen	www.toerismevlaanderen.be
Ruimte Vlaanderen	www.ruimtevlaanderen.be
Provincie, dienst ruimtelijke planning	
Provincie, dienst milieu	
Provincie, dienst platteland	
Provincie, dienst landbouw	
Provincie, dienst gebiedswerking	
Provincie, dienst toerisme	
Intercommunales	
Regionale landschappen	www.regionalelandschappen.be

Gemeenten

...

Verenigingen

Natuurpunt

www.natuurpunt.be

Boerenbond

www.boerenbond.be

Natuurorganisaties

Landbouworganisaties

...

Bedrijven

Burgerinitiatieven

Bijkomende informatie kan je bekomen door persoonlijk contact met belangrijke open ruimte actoren, waarbij je navraagt welke projecten, processen of instrumenten er de afgelopen jaren uitgevoerd, opgestart en/of gepland werden in het gebied en wat de doelstellingen hiervan waren.

CATEGORISEREN PROJECTEN

Om de ingezamelde informatie van de projecten meer te structureren, is het nuttig om de projectinformatie in te delen in enkele criteria. Afhankelijk van je eigen doelstellingen kan je zelf criteria opstellen. We geven hieronder in de tabel (Tabel 2) enkele interessante zaken die je per project kan achterhalen.

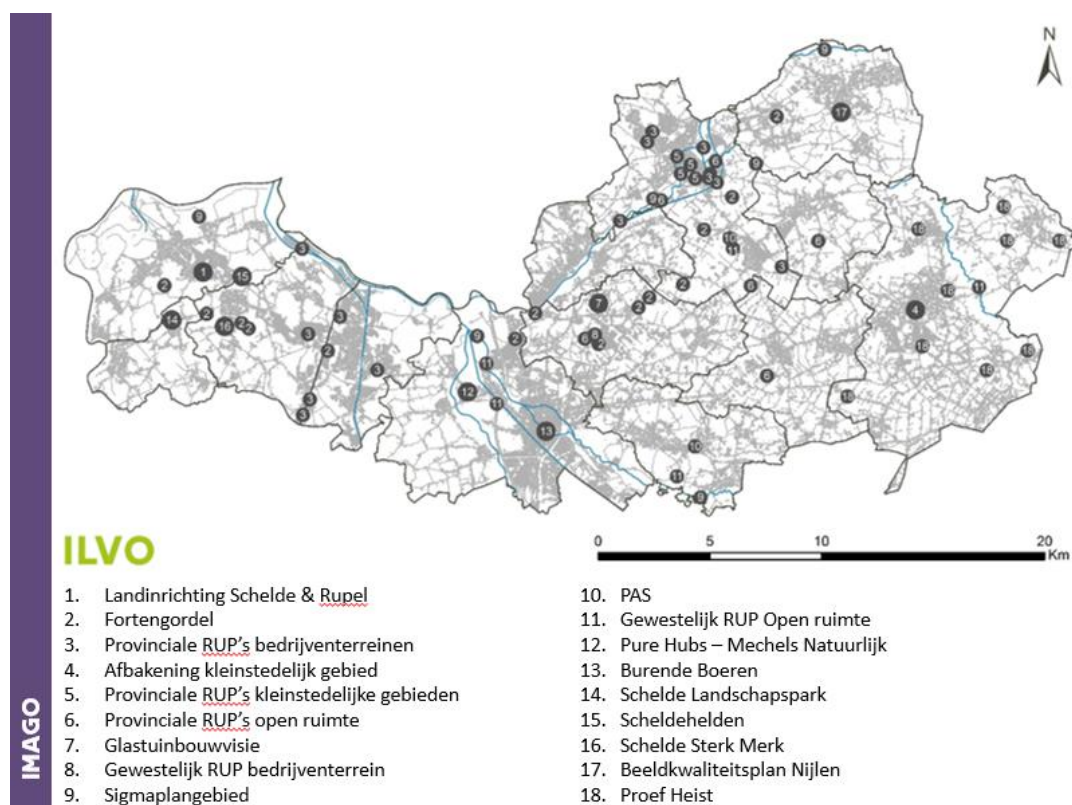
Tabel 2: Mogelijke criteria

CATEGORIE	
LOCATIE	Waar speelt het project zich af?
DOELSTELLING	Wat houdt het project in? Wat zijn de doelstellingen? Wat beoogt het project met betrekking tot de open ruimte? <ul style="list-style-type: none">- Juridische verankering van de open ruimte- Versterking van de open ruimte door inrichtingsmaatregelen- Compenserende maatregelen voor vrijwaren/versterken open ruimte- Informerende doeleinden rond open ruimte- Netwerkversterkende doelen
STADIUM	In welk van de volgende stadia bevindt het project zich? <ul style="list-style-type: none">- Visie- Planning- Concrete uitvoering- Beheer
PARTNERS	Wie is de trekkende partner? Wie zijn de partners in het project?
MIDDELEN	Met welke financiële middelen wordt het project uitgevoerd?
INSTRUMENTEN	Welke instrumenten worden ingezet?
...	

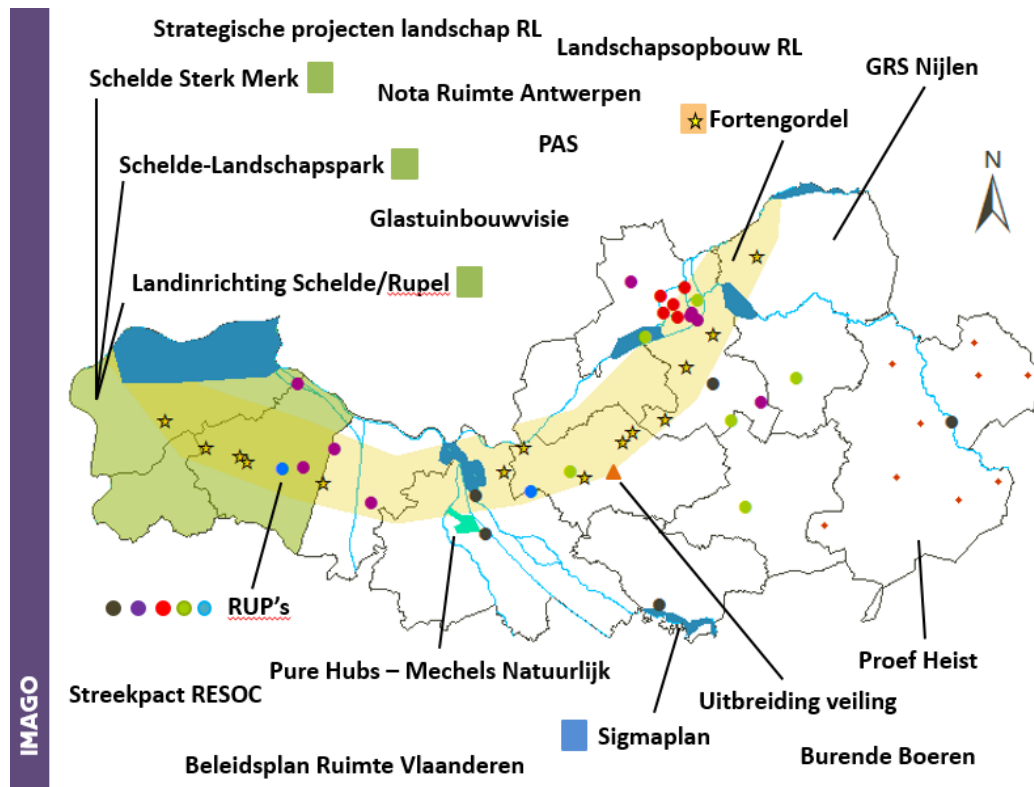
VISUALISERING PROJECTINVENTARIS

Het kan ook handig zijn om de projecten op de kaart te zetten, zodat ook het ruimtelijke aspect duidelijk wordt. Afhankelijk van je doelstellingen kan je de projecten op verschillende wijzen op de kaart zetten. Binnen IMAGO werkten we twee ideeën uit:

- Een projectkaart waarbij al de projecten worden weergegeven aan de hand van eenzelfde symbool (Figuur 1). Hierbinnen staat een cijfer dat verwijst naar een bijhorend project. Deze voorstellingswijze heeft als voordeel dat al de projecten op eenzelfde wijze worden weergegeven.
- Een projectkaart met weergave van de contouren van de projecten (Figuur 2). Deze voorstellingswijze heeft als voordeel dat de ruimtelijke inbeslagname van de projecten eveneens duidelijk wordt. Nadeel is dat het onderscheid tussen een projectgebied en een concreet project niet altijd even duidelijk kan gemaakt worden. Zo wordt bijvoorbeeld een landinrichtingsproject gedefinieerd over een ruimer gebied, terwijl de concrete ingrepen slechts op een beperktere oppervlakte worden uitgevoerd.



Figuur 1: Uitgewerkt voorbeeld (niet-exhaustieve) projectinventaris Mechelse regio



Figuur 2: Uitgewerkt voorbeeld (niet-exhaustieve) projectinventaris Mechelse regio

Naast deze ruimtelijke weergaven van de projecten kan nog bijkomende informatie op een kaart gevisualiseerd worden. Zo kunnen bepaalde criteria duidelijk gemaakt worden door gebruik te maken van verschillende kleuren, verschillende groottes, verschillende lagen, etc.

De projectinventaris en de visuele weergave van de projecten op kaart kunnen helpen bij de interpretatie van de projecten in het gebied. Je kan dit ook gebruiken om discussies het gebied op te starten, die volgende vragen kunnen behandelen:

- Waarom zijn er veel/weinig initiatieven rond de open ruimte?
- Zijn de traditionele open ruimte actoren (VLM, gebiedsgerichte werking) actief met projecten in deze regio?
- Welk type projecten komen er voornamelijk voor?
 - o Gebiedsgericht – puntsgewijs
 - o Visie – planning – uitvoering – beheer
 - o Ruimtelijk – organisatorisch
- ...